

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
 Egy hónap 1 kor. Egy hónap 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A bujdosókat eltemették.

Rákóczi Ferencz, Zrinyi Ilona, Bercsényi Miklós, gróf Csáky Krisztina, Sibrik és Eszterházy hamvai Kassán.

A kassai dóm kriptájában nyugszik immár a méltóságos fejedelem, édesanyjával és bujdosó társaival együtt. Fejedelmi pompa fogadta őket Felsőmagyarország metropolisában; a fejedelmi pompa és hódoló tisztelet. Az utolsó utra elkísérte a szent hamvakat a kormány, a képviselőház, a főrendiház, s a törvényhatóságok küldöttsége. A népnek ezrei állottak sorfalat a menet élén, s a szivekből ki-tört a lelkesedés árja:

Itthon van, magyar földön alusz-sza nagy álmát végre Rákóczi fejedelem.

A kassai hódolat a maga színes, csillogó pompájában felért a budapestivel. Erről, s az ott lefolyt utolsó szertartásokról tudósítunk a következő táviratban számol be.

Hódolat a hamvak előtt.

Ott volt tegnap Kassán az ország színe virága. Az ünnepekre odaérkeztek: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, gróf Andrassy Gyula, Kossuth Ferencz, Darányi Ignác, gróf Apponyi Albert, Polónyi Géza, Jekelfalussy Lajos és gróf Zichy Aladár miniszterek, dr. Popovics Sándor, Bolgár Ferenc, Sztérynyi József, Günther Antal. Mezőssy Béla és gróf Hadik János államtitkárok. A főrendiház tagjai közül ott voltak: gróf Desewffy Aurél, a főrendiház elnöke, gróf Széchényi Sándor alelnök, gróf Zichy Géza, gróf Almásy Imre, gróf Hoyos Miksa, gróf Csáky Vidor, gróf Keglevich Gábor, báró Nyáry Jenő háznagy, Wlassics Gyula, báró Rudnyánszky József, gróf Teleki József, herceg Eszterházy Miklós, gróf Eszterházy Ferenc, gróf Eszterházy Móricz, gróf Eszterházy Gyula, báró Prónay Dezső. A képviselők közül pedig: Justh Gyula a képviselőház elnöke, Bernáth Béla, Beteg Imre, Bohus Károly, Barabás Béla, Ballagi Aladár, Bene István, Csitány Béla, Csányi Sándor, Csizmadia Endre, gróf Eszterházy Miklós, Darányi Ferenc, Draskóczy László, Egry Béla, Nehrebecky György, báró Révay Simon, gróf Teleky Pál, Uhlig Leo, Markbreit Gyula, gróf Eszterházy László, dr. Szádeczky Lajos, Cseh János, Endrey Gyula, Balogh

Mihály, Eber Antal, Faragó Antal, Fogarassy Zsigmond, Gál Gyula, Gáspár János, Geréb János, dr. Gratz Gusztáv, Hellebronth Géza, Hentaller Lajos, Horvát Gyula, Haviár Dániel, Hajdu Frigyes, Hermann Ferenc, Hoffmann Ottó, Hilbert Károly, Hirtenstein Lajos, Illyés Bálint, Justh János, ifj. Justh György, Kovács Ernő, Kerese György, Koller Tivadar, Károly József, Kecskeméthy Ferenc, Kállay Lipót, Lányi Mór, Leitner Adolf, Laehne Hugó, Lévy Mihály, Lengyel Zoltán, Malatinszky György, ifj. Madarász József, Markos Gyula, Máriássy Mihály, Meskó László, Nagy Emil, Nagy György, Okolicsányi László, Pogány Lajos, Pataky László, Petrogalli József, Papp Elek, Putnok Mária, Szivák Imre, Samassa János, Szlinka János, Szemere Huba, Szász József, Szunyog Mihály, Szatmári Mór, Szentiványi Árpád, Török Ferenc Tólos István, Gaál András, Török Kálmán, Uray Imre, gróf Uchtritz-Amadé Emil, Várady Károly, Várady Imre, Gál Sándor, Világhy Gyula, Varga Károly, Veress József, Urmánczy Nándor, Nyegre László, Zakariás János, Zlinszky István, Barta Ödön, Sziklai Ottó, Szokoly Tamás, Szabó Károly, Szabó István. Schriffert József, Sümegei Vilmos, Steiner Ferenc, gróf Sztáray Sándor, Benedek János, Bakonyi Samu, Gyurics Emil, Bernáth István, Keller István, Mihályi Péter, Nemes Bertalan, Nyáry Béla, Péchy Zsigmond, Pili-sy István, Fábry Károly, Jankovics Marcell, gróf Thorotzkay Miklós, Csizmadia Ferenc, Zboray Miklós, Ernst Sándor, Hentz Károly, Hédervári Lehel, Visontai Soma; a horvát országgyűlés 12 képviselő tagja Medákovicz Bogdán elnök vezetésével.

Ott voltak a következő leszármazottak: idősebb Wolkenstein Oszvált, gróf Forgách László nejével és családjával, gróf Erdődy Gyula, gróf Széchényi Sándor és fia Bertalan, herceg Esterházy Miklós, gróf Esterházy Ferenc, gróf Esterházy Sándor, gróf Esterházy Gyula, ifj. Sibrik Kálmán, Sibrik Miklós, Sibrik Sándor.

A római katolikus egyház képviselőiben ott voltak a kassai egyházmegye papsága dr. Fischer-Colbrie Agost püspök vezetésével dr. Párty Sándor szécsi püspök, dr. Radnai Farkas besztercebányai püspök, Balás Lajos rozsnyói püs-

pök, dr. Boromissza Tibor szatmári püspök, valamint az egri, szécsi, szatmári, rozsnyói és erdélyi káptalan képviselői.

A görög katolikus egyházat képviselték dr. Vályi János és dr. Fireczák Gyula püspökök nagyszámu papság élén. A protestáns egyházak részéről megjelentek Antal Gábor dunántúli református és Zelenka Pál tiszai ág. ev. püspök, a tiszáninneni ref., az erdélyi ref., a dunántúli ág. ev. egyházkerületek, valamint a kassai evang. egyházak küldöttségei, azonkívül ott volt a kassai orth. izr. és a kassai izr. anya hitközség képviselői.

Az ország törvényhatóságai kivétel nélkül képviseltették magukat; ott volt Alsófehérvár, Arad, Arva, Bács-Bodrog, Baranya Bars, Békés, Bereg, Beszterce-Naszód, Bihar, Borsód, Brassó, Csanád, Csik, Csongrád, Esztergom, Fejér, Fogaras, Gömör, Kishont, Győr, Hajdu Háromszék, Heves, Hont, Hunyad, Jásznagykunszolnok, Kisküküllő, Kolozs, Komárom, Krassószörény, Liptó, Máramaros, Marostorda, Moson, Nagyküküllő, Nógrád, Nyitra, Pest Pilis Solt-Kiskun, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szatmár, Szeben, Szepes, Szilágy, Szolnok Doboka, Temes, Tolna, Torda-Aranyos, Torontál, Trenesén, Turóc, Udvarhely, Ugocsa, Ung, Vas, Veszprém, Zala, Zemplén és Zólyom vármegyék, Arad, Baja, Budapest, (Fülepp Kálmán főpolgármester és Vossics Károly tanácsos,) Debreczen, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Kolozsvár, Komárom, Marosvásárhely, Nagyvárad, Pancsova, Pécs, Pozsony, Selmece és Bélabánya Sopron, Szabadka, Szatmárnémeti, Szeged, Székesfehérvár, Sepsiszentgyörgy, Temesvár, Ujvidék, Versec, Zombor és Fiume városok, küldöttségei.

A főiskolák is képviseltették magukat, ott volt a kolozsvári Ferencz József tudományegyetem, a debreczeni gazdasági akadémia, az eperjesi kollégium, a nagyváradai jogakadémia, a pozsonyi jogakadémia, a budapesti m. kir. állatorvosi főiskola, a selmecebányai bányászati és erdészeti főiskola küldöttsége, a bécsi Theresianum részéről egy tanár és három joghallgató jelent meg.

A m. kir. államvasutak képviselőiben Ludwig Gyula államtitkár, elnökigazgató, Marx János elnökhelyettes és Geduly Gyula miniszteri tanácsos vezetése alatt nagy küldöttség, a kassa-oderbergi

Czipő üzlet
átvétel.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Főtér 44. sz., Ujfalussy-házban évek óta fennálló Mandel és Társa-féle czipőüzletet átvettem és a dus választékú legjobb czipőárukat a legjobb minőségben pámulatos olcsó árakban fogom árúsítani. —

Fried Henrik

Piacz-utca 44. szám.

Menyasszonyi kelengyék

óriási választékban meglepő olcsó árakban
Klein és Gelbmann
 → ezégnél, Kistemplommal szemben. ←

vasutat Ráth Péter udvaji tanácsos, vezérigazgató képviselte.

Számos uribandérium is megjelent Abauj-Torna, Borsod, Bereg, Fejér, Gömör-Kishont, Sáros, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Ung, Zemplén megyékből, azonkívül több népies bandérium és női küldöttség is részt vett.

Megjelentek még: Berezzely Jenő v. b. t. t. elnök vezetésével a királyi ítélőtábla, Paksy József főügyész, a kir. törvénytörvények, a kir. ügyészség, az ügyvédi kamara, a pénzügyigazgatóság, a posta- és táviratigazgatóság, az államvasutak kassai osztály mérnöksége, a kir. kerületi erdőfelügyelőség, a kassai kereskedelmi és iparkamara, a kassai ipartestület mint iparhatóság, a m. kir. kulturmérnöki hivatal, a felmérési felügyelőség, a kassai múzeum, a nemzeti színház, a kassai tanterületi főigazgatóság, a kassai jogakadémia, valamint egész sorozata a különféle egyesületeknek, testületeknek és köröknek, köztük több 48-as honvédegyesület, a budapesti honvédménház, az országos nemzeti szövetség, az országos magyar dalosegyesület, az országos tanítóegyesület, a Vörös Kereszt-Egyesület.

Diadal ut Kassáig.

A fejedelem és bujdosó társainak diadalutjáról a következő táviratok érkeztek.

Néhány perccel éjjel előtt hagyta el a vonat a miskolci állomást. A merre a szem ellát, mindenütt örömtüzek és fáklyák lobognak. Szerencsés volt a legközelebbi állomás, amelynek épületeit díszes lombfűzerek és sok zászlók díszítették. Messze vidékről sereglettek ide, hogy leőrjék a kegyelet adóját. Tarczal, Tokaj és Szerencs közönsége babérkoszorút helyeztek a fejedelem koporsójára. Zemplén-megyei koporsóját Thuránszky László vármegyei főjegyző hatásos beszéd kíséretében helyezte le a hamvakra. A pályaudvaron a szerencsi, tokaji, kereszturi és

tályai tűzoltóság állt sorfalat, a tokaji dalárda pedig hazafias dalokat énekelt. Szerencstől kezdve Metzner Béla, Bernáth Béla, Buza Barna és Nagy Barna országgyűlési képviselők, továbbá Dókus Gyula alispán, ifj. Metzner Gyula és Dókus László főszolgabírák kivont karddal dísz-örséget álltak a hamvakat vivő kocsiban. Olasz Liszkán tündöklő fényárban uszott a Hammersberg kastély, amelyből, míg a vonat elrobogott, szakadatlanul szálltak a csillagok a sziporkázó rakétákból.

A bodrog-olaszi kastély minden ablaka ki volt világítva, Sárospatak, az egykori Rákóczi-birtok székhelye nagy lelkesedéssel várta a hamvakat; a házakat zászlóerdő borította, a régi Rákóczi vár, melynek most az ifjú Windischgrätz Lajos herceg a tulajdonosa, pazar fényben pompázott. E vár kertjéből a város Kaszára utazó küldöttsége a Rákóczi család címerével díszített vánkossal szentelt földet vitt magával, hogy a fejedelem koporsójába helyeztesse. Ugyancsak ezen várkert borostyánjából készült a város koporsója, melynek felirása: Dicsőült urának — Sárospatak.

Sárospatakon.

Éjjel után gyülekezett a közönség, hogy a fejedelmek hamvaival érkező vonatot elé induljon. Testületek, intézetek zászlókkal és fáklyákkal vonultak ki az állomáshoz. A vonat érkezésekor máglyatüzek gyultak ki a várost környező helyeken, amelyek messzire hirdették a város örömet. A vonat berobogása után a sárospataki kollégium énekkara énekelt, majd Molnár János főbíró a város nevében, Novák Lajos kollégiumi igazgató pedig a kollégium nevében helyezte a koporsót a kocsiba. Az ünnepséget a nagy közönség hazafias éneke zárta be. S.-A.-Ujhely Rákóczi zászlókkal ékesítette fel házait. Este fényes kivilágítást rendezett a Némavár, Kapasza és Magoshegyen. Éjjel után hatalmas máglyákat gyújtottak,

amelyek messzire bevilágították a város határait. Az állomási épület homlokzatán több száz apró villamos lángból egy óriási ragyogó kereszt volt összeállítva. Mikor a vonat megállott, Patinszky Géza főesperes fényes segédlettel beszentelte a hamvakat, mely után Székely Elek polgármester a város koszoruját, Matolay Etele Zemplénmegye nyugalmazott alispánja a 48-as honvédek koszoruját Dókus Gyuláné, Zemplénvármegye hölgyei nevében pedig Zrinyi Ilona koporsójára helyezett koszorút. Mátisz János a borsi község bírája a Rákóczi szülőházat beábrnyékoló százados tölgy lombjaiból font koszorút hozott, Pekári Gyula függetlenségi párti elnök a párt nevében tett le koszorút.

A szülőfaluban.

Mikor a vonat Sátorajja-Ujhely táján ahhoz a helyhez ért, ahol a Borsi községet érintő országot keresztezi a vasuti vonalat, a vonat utasainak ritka szép látványban volt része. Rákóczi szülőháza a fényesen kivilágított kis községből el látszott a vasuti vonalra, amelyet keresztező országot szintén, ameddig a szemhárterjed, ki volt világítva. A borsi bíró a következő megható szavak kíséretében tette le a borsi község koszoruját: Azon drága tölgyeknek lombjaiból, amelyeknek árnyékában két századdal ezelőtt nagyszógos asszonyunk nagy fejedelmünket, Rákóczi Ferenczet karján ringatta, ezen tölgyeknek lombjaiból, a borsi község erdejéből fontuk ezt a koszorút. Zemplénmegyén áthaladva, hajnali négy órakor Nagyszalánczon lépte át a vonat Abauj-Torna vármegye határát, ahol már maga az állomás is fényes képet nyújtott.

Az épület oldalán koporsókkal körülvett száz árcoc állt, amelynek végén egyenes rudakon a nemzeti zászló és alatta keresztben Rákóczi és megyei zászlók lengtek. Az árcocokkal egymással tölgy-lombokkal s guirlandokkal kötötték össze. Az árcocok között vörös lampionok égtek.

Egy betű miatt.

— Franciából. —

— En bizony — szoltam odavetöleg — már rég óta nem töltöttem az új év napját Párisban.

— És most bizonyára sajnálja, hogy ezuttal itt kell lennie? Mult évben hol volt?

— Cannesben.

— Es megelőzőleg?

— Anversben.

— Anversben? . . . Mit keresett ön Anversben?

— Igazán nem is merem elmondani ezt a nevetségesen bolond históriát és hogy őszinte legyek, hát megmondom, hogy tulajdonképen nem is Anversben, hanem Brüsszelben voltam. A dolog úgy történt, hogy Párisból Anversbe akartam utazni . . . De majd ezt inkább máskor mondok el.

— Ugyan, már mit titkolózik. Ha már felkeltette a kíváncsiságomat, hát beszéljen . . .

Nem akartam a szép asszony türelmét próbára tenni, beszélni kezdtem:

— Deczember 30-ika volt. Reggel 7 óra felé járt az idő.

Eppen öltözködtem, amikor az előszoba csengője megszólalt. Mivel a cse-

lédség közül kenki sem volt odahaza, magának kellett ajtót nyitnom.

Az ajtó előtt egy ur várakozott. Előre is megjegyzem, hogy ez az ur nem fog az elmondandó történetben valami jelentős szerepet játszani s éppen azért le sem írom külsejét.

— Alphonse Allais urhoz van szerencsém? — kérdezte bátortalanul, amint az ajtót kinyitottam.

— En vagyok!

— Charlotte asszony küldi önnek ezt a levelet.

— Charlotte asszony . . .? — kérdeztem meglepetve.

— Igen, Charlotte asszony, aki önmeg régi jó barátnője. Nekem és feleségemnek szomszédom, s mivel nem tudja az ön jelenlégi címét, engem kért fel, hogy kutassam fel önt bármi módon, ime átadom önnek a levelet.

Átvettem az irást, s visszamentem a szobámba.

Öszintén szólva, fogalmam sem volt róla, ki lehet ez a Charlotte asszony, aki nekem kedves, régi jó barátnőm. Addig törttem a fejemet, míg végre találtam mégis valami nyomot s a levél felbontása után rá is ismertem kusza betűire, rendetlen, szarkaláb-írására. Már most egészen tisztában voltam.

Charlotte! Es nagyot dobbant a szí-

vem, majd pedig elkezdtem betűzgetni a levelet.

Édesem, én édes egyetlenem, akit sohasem felejtethetek el . . . Annyira vágyik a lelkem egy kis szórakozás után, s végtelenül boldog lennék, ha meglátogatnál. Jöjj tehát s együtt bucsuzzunk el az őesztendődtől és töltsük együtt, köszöntsük együtt az új, talán boldogabb évet. Árpelvede várja jöttödöt a te hü

Charlotte-od

Anvers, Rue de Pontoise 158.

— Anvers! — kiáltottam fel a legnagyobb csodálkozással. Hogy kerül ez a boldogtalan teremtés Anversbe? Mi üzhetett, micsoda titokzatos kaland kergette őt Frandriába?

S amig gondolkoztam, elhatároztam, hogy eleget teszek meghívásának és meglátogatom.

Másnap a déli vonattal már utban voltam Anvers felé s megérkezve, kocsiba ültem.

— Hajtson a Rue de Pontoise 158. számú házhoz — szoltam a kocsisnak. A kocsis kételkedve nézett rám és tagadólágg rázta a fejét.

— Hajtson már! — szoltam neki újra.

— Igen uram, hajtának, csakhogy ilyen nevű utca nincs Anversben.

Sorba kérdeztem ezután valamennyi

Sirkoszoruk

nagy választékban feltűnő olcsó árakban, valamint temetkezési be-
rendezések olcsó és pontos kiszolgálása

Bihari Károlyné

temetkezési intézetében

→ Kistemplombazár épület. ←

Az állomás előtt lévő árbocokon fekete fátyollal bevont Rákóczy cimerek voltak. Az árbocok között végig száz fáklyás állt az egyik és száz fáklyás a másik oldalon. A szalánci vár, melyhez a Rákóczyakat történelmi emlékek fűzik, kék és vörös mágnézium fáklyákkal volt kivilágítva. A várromon óriási fekete zászlót tüztek ki. A vár előtt levő régi templomromoknál szakadatlanul durrogtak a mozsárágyuk, Forgách István gróf itteni kastélya tündéri világításban ragyogott. A kastély ablakából bengáli tűz szórt fény sugarait a ködös hajnalba, mikor pedig a vonat Nagyszalánkra érkezett, az egész kastély fehértüzzel ragyogott. Amint a vonat megállt, előlépett főpapi ornátusban dr. Menyhért jászvárosi prépostprélátus és nagy asszisztenciával beszentelte a hamvakat. A beszentelési aktus alkalmával Forgách Elza grófnő Odeschaki Palma hercegnő, Forgách Margit grófnő és néhai gróf Forgách Sándor leánya, Erzsébet kíséretében ezüst tölgy lombkoszorút tett Rákóczy koporsójára ezen felirással: A nagy fejedelem szent emlékének — Forgách Simon gróf kuruc vezér utódai Nagy Szalánc, 1906. október 29.

Kassa felé.

Itt tisztelgtek a hamvak előtt a megye zászlaját vivő Puky Endre alispán vezetésével gróf Vay Tihamér, Szalay László, Kossuth Lajos és gróf Zichy Jakabból álló küldöttség. Az egyházi szertartás után Ferdinánd Gyula megyei főjegyző beszédet mondott, amelyben a bajor Tornavármegye közönségének hódolását tolmácsolta. A főjegyző kíséretében voltak a törvényhatósági bizottság tagjai, — akik Kassáról hajnali 3 órakor különvonattal jöttek a hamvak elé. Husz percnyi itt időzés után lassan megindult a vonat Barca felé. Ezen ut Nagyszalánctól Barcaig szép panorámát tárt a szemlélő elé. Az egész utvonalon minden őrháznál és megállóhelyen őrtüzek lobogtak, a közbe-

eső vashidakon lampion és magnézium világított. A vidék minden dombján és emelkedésén őrtüzek gyultak ki. A vasut mentén végig égő fáklyákkal a községek népei sorakoztak. Ilyen diszpompában haladt a vonat Alsó-Mizslyén át Barcaig, egykor a nemes barcai család ősi fészkeig, ahol a barcai és gróf Zichy család kastélya diszben tündökölt. Hajnali 5 óra 14 perc már elmúlt, midőn a vonat gyorsított menetben közeledett Kassához, amely nem a gyász szomorúságával, hanem a hazafias öröm érzetével és fejedelmi pompával köszöntötte az idegenből visszatért hamvakat.

Az utolsó állomás.

Felsőmagyarország gyöngye, Kassa város fejedelmi diszpompában várta a bujdosó kurucok földi maradványait, amelyet ma érkeztek ide az utolsó állomásokra, a kassai dombra, ahol a hősök aludni fogják örök álmukat. A házakon drapériák, dekorációk díszlenek, az erkélyek piros diszben pompáznak és az ablakokból Rákóczy lobogókat lenget a szél. A főbb utcákon árbocerdfő vonul végig, mindegyik árboccon Rákóczy vagy a nemzeti címer díszlik. Az első diszkapu, mely a vajda-hunyadi vár mintájára épült, a Hernád-híd közelében zászló áll. Tornyáról Rákóczy lobogók lengenek. A másik diadalkapu a főutca elején áll Rákóczy korabeli stílusban épült és impozáns hatású. A székesegyháztól a főutca végéig elhelyezett árbocokra Magyarország összes törvényhatóságainak zászlóit tűzték fel. Ezek a lengő szin pompás zászlók gyönyörű látványt nyújtanak. Már kora reggel óta rendkívüli a sürgés-forgás az egész városban és főképp a pályaudvar környékén nagy sokaság tolong. Az állomási épületet és környékét pazarul feldíszítették. Itt emelkedik a pompás diszszátor is, mely kívülről biborral, belülről pedig a Rákóczy család címeivel és cimereivel van díszítve. Reggel 5 óra 15 perckor megkondultak az összes harangok és huszon-

négyszer jelezte, hogy a különvonat megérkezett. A harangzugás közé vegyült ágyudörgés megható érzést költött az emberekben, mintha mindenki érezné a történelmi pillanatnak jelentőségét, amely az édes haza ölébe visszahozta a száműzötteket. Ünnepi csendben vonult be a vonat az állomásra, amely szorongásig megtelt emberekkel. A közönség kalaplevéve, néma meghatottsággal üdvözölte az érkező hamvakat. Nyomban a megérkezés után a kísérel küldöttségek tagjai leemelték a koporsókat és a diszcsarnokba helyezték el, Thököly Imre koporsóját a Kézmárkra való szállításig. Éjfél után 1 óráig a Kézmárkról érkezett diszörség vette őrizet alá Rákóczy és társai koporsóinak a diszcsarnokban történt elhelyezése után diszörség állt fel a katafalk körül. Azután a különvonaton érkezett vendégek a városba hajtottak, ahol már erősen hullamzott a nép, gyönyörködve a felvonuló lovas banderisták színes tömegében.

A Klobusiczky-utca sarkán felállított diszszátorban helyet foglalt az egész kormány, Polónyi Géza igazságügyminiszter kivételével. Ott voltak továbbá a főrendiház és képviselőház tagjai, a törvényhatóságok kiküldöttjei és a horvát küldöttség Drohobeczky Gyula püspök vezetésével. A koporsó mellett állottak Rákóczy és bujdosó társainak utódai.

Az egyházi szertartás után, amelyet Fischer-Colbrie Ágost püspök fényes segédlettel végzett, a híres kassai dalárda élénkelte Lekly Gyulának, az iparművészeti iskola igazgatójának alkalmi versét Huber melódiájára. Ezután Thaly Kálmán állott fel szólásra, akit viharos éljenzés üdvözölt.

Thaly Kálmán beszéde.

Thaly Kálmán megható beszéddel ismertette a hamvak hazahozatalának történetét. Kétszáz éve — mondotta Thaly, hogy Kassa városában élt Rákóczy fejedelem. Kétszáz éve, hogy legkedvesebb városában utóljára tartózkodott és most 195 évvel halála után ismét vissza került a város falai közé. Beszéde további sorain ismertette a kuruc hadjárat előzményeit, mint csatlakoztak a hegyi lakók a szabadsáért bontott zászló alá. Szólt ezután a szabadságharcról, annak végéről és a nemes fejedelem elbujdosásáról. Különösen kiemelte beszédében a Rákóczy kornak Kassára vonatkozó részét. Ezután áttért a bujdosók életére. A törökországi viszonyokra. Elmondotta, hogy a fejedelem Kassán nemes ifjak részére milyen iskolát alapított s jól esett neki Rodostóban a midőn az iskolából kikerült ifjú nemesek ellátogattak hozzá. Valami véghetetlen szeretettel csüggött mindig a magyar nemzet Rákóczin. — Szinte imádatnak mondhatja ezt a végtelen szeretetet. Ez hatotta át őt is, a mikor ezelőtt 37 évvel a kuruc kor tanulmányozására adta magát s ez a szeretet nem hagyta nyugodni, a míg el nem érte szíve leghőbb vágyát, hogy a fejedelem hamvai vissza hozassanak az édes szülő földre.

Ezután megemlékezett Thaly a többi bujdosókról. Tökölyről, Bercesényi grófról, a ki kebelbarátja volt, a hős lelkű Zrinyi Ilonáról, Sibrikról és a sok névtelen bujdosóról, a kik elkísérték a számkivetésbe a nagyságos fejedelmet.

Felvilágosítást adott végül arról, — hogy Mikes Kelemen hamvait miért nem hozták haza. Mikes tetemeit — mondotta Thaly — nem találták meg, mert az a

kocsist, akik mind azt mondták, hogy ilyen nevű utca nincsen Anversben. Végül egy rendőrhöz folyamodtam, aki szintén nem tudott a Rue de Pontoise-utcsról.

Én azonban egyre makacskodtam. Miért ne legyen Anversben Rue de Pontoise utca, mikor a levélben világosan az van írva? — Párisban is van hasonló nevű tér.

De hát hiába volt minden, s nem volt mint tennem, felültem a legközelebbi vonatra és Brüsszelbe mentem, ahol nagyon sok jó ismerősöm volt. Még utközben talákoztam két régi barátommal, akik azonnal meghívtak, s mondhatom, nagyon kellemesen töltöttük az újévet.

— Hanem mi lett Charlotte-al? Ugy-e, asszonyom, ön erre kíváncsi. Elmondom.

Körülbelül négy hónappal ezelőtt véletlenül találkoztam vele a champ de marsi képtárlaton, Büszke és rideg volt irányomban. Mindazonáltal megszólítottam, s ekkor félvállról felelt:

— Legalább annyit megtehetett volna, hogy a levelemre válaszol. Uri embertől, azt hiszem ennyit joggal elvárhatok.

— De minek? — válaszoltam — mikor személyesen ott voltam.

— Ön ott volt? Haha! Ön?

— Igen, kedves Charlotteom, ott

voltam, de senki sem tudta megmondani, merre van a Rue de Pontoise?

— Ez igazán érdekes . . .

— Bizony, annyira érdekes, hogy nekem azt mondták, hogy nincs ilyen nevű utcaja . . .

— Kitél kérdezte? Talán valami idegentől . . .

— Nem! Az összes bérkocsisok, sőt egy pár rendőr is azt mondta, hogy ilyen nevű utcát nem ismernek.

— No ez igazán nagyszerű, hogy legyen valaki . . .

— Pedig van, aki nem ismeri ezt az utcát Anversben.

Alig mondtam ki e szót, Charlotte egyszerre elhalványult s nekidőlt a háta mögött levő szobornak. Kis idő múlva azonban magához tért és hebegve, szakadozottan dadogta:

— Oh te ügyetlen fajankó? . . . Hisz te . . . Hisz te Belgiumba jártál, Anversben . . .

— Nos igen. Hát mit találsz édesem ezen olyan különös dolgot?

— Hisz én Anversben vártalak, alig egy órányira Páristól . . .

Nem kérdeztem meg Charlotte-ot, hogy ki tanította meg irni, de szidtam a tanítóját, hogy az n és u helyes kiírására miért nem tanította meg jobban.

Urak figyelmébe!

Valódi angol gyapjuszövet különlegességeket legszolidabb szabott árak mellett Weisz Adolf posztókereskedőnél szerezhetjük be. Kossuth-utca 1. sz Czegre tessék figyelni. <<<<<

Brassói szövetek kizárólagos raktára.

hely, ahol nyugodott felszántatott s a temetőből szántóföld lett. A rengeteg esnehalmzából, amelyet a szántáskor találtak, lehetetlen volt megállapítani Mikes hamvait.

A gyönyörű beszéd alatt az ősz kuruc könnyezett, vele sirt az óriási közönség is, amely a ravatalos sátozt megöltötte.

Thaly Kálmán beszéde után a kassai dalárda a szózatot énekelte, melynek végével a dízsátorból széteszlott a közönség.

A koporsók a gyászkocsin.

Az így hozzáférhetővé lett ravatalról leemelték a koporsókat. A sátor előtt álló temetési kocsin bíbor színű volt. Gyönyörű faragványokkal díszített kocsin ez, amelynek közepén magas emelvény nyúlt fel. Erre tették a fejedelem vörös rézből készült koporsóját. Az egyik oldalra Zrínyi Ilona, a másik oldalra Rákóczi József került. A fejedelem hamvait bíbor színű takaró fődte, melynek négy végét a Rákóczi vármegyék küldöttei fogták.

A kocsin mellett küldöttség haladt 12 viasz gyertyával.

A másik halottas kocsin 4 fekete ló húzta. Ezen nyugodtak Bercsényi Miklós gróf, ennek neje Csáky Krisztina grófnő és Sibrik Miklós hamvai.

A gyászkocsin után a képviselőház hatalmas babérkoszorúját vitték a díszbe öltözött teremőrök.

A menet megindul.

Miután a koporsók a halottas kocsikra voltak letelve, megadták a jelt az indulásra. Óriási volt ez a menet. A hosszú Klobusitzky utcának a főútcához torokkolló részen volt az eleje. Fehér lovon Hadik János gróf, belügyi államtitkár nyitotta meg a menetet.

Utána következett Abauj Tornamegye, Metzzeréfi város és Szabolcs megye népies bandériuma. Gyönyörű szál emberekből állott ez a csapat. Háromszáznál többen voltak.

Majd utána következett Abauj Torna, Bereg, Borsod, Gömör, Kishont, Heves, Máramaros, Nógrád, Sáros vármegyék díszbandériuma. Mesésen néztek ki a makovici hegyi lakókból alakult banderisták, a kik Rákóczi ősi fészkeinek hódolatát hozták a fejedelemnek.

Ezután Szatmármegye küldöttsége következett. Ott volt Domahidy Elemér volt debreceni főispán is gyönyörű fekete lovon.

Ugoesa Ung és Zemplén megyék népies küldöttei szindus díszmagyarjaikban festői látványt nyújtottak.

Majd a Bacsányi huszárok, hatalmas marcona alakok következtek.

Ezeket követte egy páncélba öltözött lovag, kezében buzogánnyal. Egy apród Rákóczi korbelt öltözékben, a ki lefelé fordított hegyű pallost vitt.

Majd a vármegyék egyesített lovasbandériuma követte a fejedelem címerét vivő apródot. Ezt a bandériumot gróf Forgács István vezette. Ragyogó volt gróf Vay Ádám, félszeme fekete selyem kendővel volt lekötvé. Az ország zászlóját vitte. Két szép fia Ádám és Rezső követte a gróft, mint apródok.

A szindus képet élénkítette a papság lila, fehér és fekete taláros csapata, a mely után három lámpavivő lovas vonult elöl egy fullajtárral.

Ezeket követte a fejedelem temetési

kocsija. Jobbról-balról két lámpavivő lovas és a Rákóczi fejedelem nővérétől Juliától leszármazó családok képviselői.

A második halottas kocsin után a rokon családok és ezek leszármazói mentek.

Utánuk Wekerle Sándor miniszterelnök jobbján Desseffy Aurél gróf és Justh Gyula.

Ezután a kormány tagjai Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc, Jekelfalussy Lajos, Josipovics Géza és Darányi Ignác vonultak. Követte őket a főrendiház, képviselőház, állami főméltóságok, egyházi küldöttek és törvényhatóságok, amelynek sorában Hajdumegye képviselőletében Weszprémy Zoltán főispán, Kovács Gyula alispán, Pakozdy Sándor főjegyző, Debreczen város részéről Király Gyula, Oláh Károly tanácsnokok és Roncsik Lajos főszámvevő foglaltak helyet.

A Főútcán.

A menet a Klobusitzky-utcán várfal szerű építményen haladt a főútcára, a holddiadalkapu volt felállítva.

A főútcán mindkét oldalán tömött sorokban százezernyi közönség állott sorfalat. A tribünök zsúfolásig telve voltak.

A menet felkilenc órakor indult el és fél 11-kor ért a székesegyházhoz.

A koporsók a templomban.

A dóm előtt a koporsókat levették a halottas kocsiról s a templomba vitték, melynek közepén felállított katafalkon helyezték el. A székesegyházban istentisztelet volt, amelyen a meghívott vendégek jelentek meg.

A mise után a dómiban lévő ravatalt megnyitották a közönségnek. Ezekre menő közönség tekintette meg a koporsókat. A székesegyház két kapuja, az északi és déli volt nyitva. Az északi kapun ment be a közönség a székesegyházba, a délin pedig távozott.

Fél 5 óráig tartott a zárandóklás a bujdosók hamvaihoz. Ekkor ezárták a templomot a közönség elől. Nemsokára esupon teljes díszben megjelent a templomban Fischer Colbric Agoston püspök, aki mégegyszer beszentelte a hamvakat.

A sirba tétel.

A gyászistentiszteleten a képviselőház, főrendiház és törvényhatóságok képviselői gyűltek össze. Ot órakor megkondultak a Szabadság téren elhelyezett regéci harangok s az egész papság informálta az antiphonát. Majd a klerus énekara a 129. zsoltárt énekelte. Végül a katafalkról leemelték a koporsókat és 24 díszlővész hangja mellett a már előzetesen beszentelt kriptába helyezték.

Jegyzőkönyv a hamvakról.

A drága hamvak átadása és átvételéről jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyvet Wekerle és Zichy miniszterek kivételével, a kik elutaztak aláírták Kossuth Ferenc Darányi Ignác, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula, Josipovics Géza a kormány részéről. A város részéről Eder Ödön polgármester és Fodor Sándor kanonok.

A Rákóczi szobor javára.

A főútcán felállított tribünök jövedelmét a kassai Rákóczi lovas szobor alap javára fordítják. A költségeket leszámítva a tribünök tisztán 12 ezer koronát jövedelmeztek a szobor alap javára.

Kassán mintegy 100 ezer ember jelent meg a temetésen. Ma este már igen sokan elutaztak, az ott maradtak holnap Thököly temetésére Lőcsére utaznak.

Rákóczi emléke és Debreczen.

Ünneplés miudfenlé.

Napját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 29.

Rákóczi emlékének Debreczen város közintézetei és egyházaik méltán óhajtanak adózni. Ecéltől tegnap délután a római katolikus templomban ünnepi istentisztelet volt. Az istentiszteleten részt vettek: Debreczen város, Hajdumegye, a kir. ítélőtábla, kir. törvényszék és az összes közhivatalok tisztviselői.

A zsulolásig megtelt templom hallgatói előtt Dr. Barabás segédlelkész mondott magas szárnyalású erős hazafias jellegű beszédet. A Barabás emlékbeszéde után rövid ima volt.

Rákóczi emlékének adózandó tegnap déltán az összes közhivatalokban szünetelt a munka. A tisztviselők nem tartottak hivatalos órákat. Nem dolgoztak továbbá az állami gyárakban sem. Este hat órakor pedig megszólaltak az összes templomok harangjai és jó félórán keresztül zúgtak. Az ünnepségnek ma folytatása lesz. Délelőtt 9 órakor a református nagy templomban lesz ünnepi istentisztelet, amelyen résztvevő a hivatalos világ. Az emlékbeszédet K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész fogja mondani.

A debreczeni róm. kath. gimnázium ifjúsága kegyelettel ünnepelte a Rákóczi-hamvak hazahozatalának nagy napját. Szép ünnepélyt rendezett az intézet dísztermében, melyet a díszes közönség zsúfolásig megtöltött. Az énekkar nyitotta meg az ünnepélyt Petőfi csatadalával. Utána Balogh Zsigmond VII. o. t. szavalt Veszély G. „Rákóczi“-ját érzéssel, természetes közvetlenséggel. A közönség nagy tetszéssel fogadta Hegyi János kurucnótát, melyet a zenekar kísért. Dr. Jászay Rezső igazgató mondott Rákóczi emlékéhez méltó költői szárnyalású ünnepi beszédet. Igen hatásos volt Korondi Károly VIII. o. t. melodráma. Farkas Imre népek Rákóczi indulóját szavalt. Az énekkar Rákóczi kesergője után Pálur István VIII. o. t. Lévai Mikes buját szavalt a szépen, mire a zenekar Kossuth induló befejezte az ünnepélyt.

A Debreczeni Felső Kereskedelmi Iskola imponás módon róva le kegyeletét a nagy fejedelem és bujdosó társai temetése alkalmából Tegnap d. e. 10 órakor tartotta meg Rákóczi ünnepélyét óriási közönség jelenlétében. Felhangzott pontban 10 órakor a vegyes karnak Händeltől előadott Diadal éneke a Juda Makabeus operából. Majd Fábrián Lajos Mór igazgató festette ékes szavakkal az ünnepély célját és Rákóczi szellemében hazafiasságra tanította az ifjúságot. Bach Erzsébet a női tanfolyam hallgatója szavalt Farkas Imre „Rákóczi indulóját“ zene-kísérettel. A szép szavakat mély hatást keltett. Zakar Sándor önképzőkör elnök szép lendületes szavakkal emlékezett meg Rákóczi-ról. Utána a Ker. Isk. férfikara énekelte kitünően „Csendes ölében a sir-

Vásároljunk jó árut olcsó árban

ASZTALOS JÓZSEF

uri divat áruházában, Debreczen, Kossuth-u. 4.

Hazai és Angol kelmék a legszebb kivitelekben kaphatók.

nak" című gyászalt. Szigeti Géza felső oszt. tan. „Rákóczi álmai" című felolvasását olvasta fel. Az ünnepély fénypontja Vajda Jenő „Rákóczi zászlaja" című költemény szavalata volt, melyet Szántó László, Stern Emil és Venger Lajos hangszereken kísérték. A szavalatával ismét tanujelét adta hatalmas tehetségének és a közönség óriási tapsokkal honorálta a művészig előadott szavalatot. Nem különben szépen szavalt Klein József felső o. tanuló. Az ünnepélyt a zenekar által előadott „Rákóczi induló zárta be.

Az ev. ref. főiskola gimn. Önképzőkörre 30-án, kedden d. u. 5 órakor a főiskola énektermében Rákóczi emlékeztetőre disztyulést tart a következő műsorral: 1. Megnyitó beszéd, tartja S Bíró Zoltán elnök; 2. Mikes-da', énekl. Kovács Ferenc 7. o. t. zongorán kíséri Szabó N. Miklós 8. o. t. 3. Vass Károly szavalja Szávay Gyula „Rákóczi emlékszte" című költeményét. 4. „Tárogató" elbeszélés írta és felolvassa Vértessy István 8. o. t. 5. Lovász László 7. o. t. szavalja Bisánszky Ignác 8. o. t. költeményét „Bujdosó kuruc síralma." 6. „Szerenád a Tisza házá előtt" vonósnyegyes, előadják Szabó Károly, Hoffmann Lajos 8. o. t. Nágel Zoltán és Vásáry József 7. o. t. Az érdeklődőket szívesen látja az ifjuság.

Gyilkosság 24 krajczáréri

A mikepérosi szenzáció.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 29.

A mikepérosi gyilkosság ügyében, a melyről tegnap részletesen írtunk, érdekes fordulat állott be. A vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkosság nem bosszu műve. Két elvetemedett suhanc azért gyilkolta meg Kovács Sándort, hogy pénzt elrabolja. A szerencsétlen áldozatnál mindössze huszonnégy krajczár volt. Ezért kellett neki meghalni.

A gyilkosok kézrekerítése iránt a debreczeni ügyészség széleskörű vizsgálatot rendelt el. Ehhez képest Petneházy vizsgálóbíró segéd Dr. Izsó János és Dr. Szőlössy Béla orvosokkal a helyszínére utazott a vizsgálat, illetve boncolás megejtése végett.

A vizsgálatnak fényes eredménye lett. Petneházy vizsgálóbíró segéd lakadallan buzgalommal vezetvén a vizsgálatot, még tegnap letartóztatta a gyilkosokat, Botos Andás és Nagy János 17 éves kóbor cigányok személyében. A cigányok a terhelő bizonyítékok sulya alatt töredelmes vallomást tettek. Beismerték, azt is, hogy rablási szándékból támadták meg az éj sötétjében hazafelé ballagó Kovács Sándort s a nála levő 24 krajczárt, miután ártalmatlanná tették, elrabolták, azután a holt testet az országút melletti árokba helyezték.

A beismerő vallomás és a felvett bonc-jegyzőkönyv alapján Petneházy vizsgálóbíró-segéd a rablógyilkosokat azonnal letartóztatta s őket erős fedezet mellett még tegnap szállíttatta a debreczeni ügyészség fogházába.

Válasz egy cikkre.

(Rákósy Victor levele és a „Rákóczi fia" c. színmű.)

A „Debreczeni Reggeli Ujság" „Zilahi és a Rákóczi ünnepek" címen megint nekem ront legutóbbi vasárnapi számában és szememre hányja, hogy így meg úgy kegyetlen vagyok, no meg zsugori is, mert a Rákóczi ünnepeken mellőzöm Rákósy Victor „Rákóczi fia" c. művét. Többek között azt írja ugyanis: „Jó ez a közönség, fel lehet ezt ültetni, félre lehet azt vezetni" az én Rákóczi műsorommal is. — Szóval Szávay Gyula, az ország egyik legünnepelebb költője azt is megígérte, hogy mikor az ő műve kerül színre ünnepi előadások alkalmával, azokat az előadásokat már jó előre ilyen kritika vezet be. — Adja isten, hogy ő ki is bírja ezt a lesújtó kritikát. Node erre később visszatérek.

Nem szeretek az ilyen szemenszedett gáncsokra reflektálni, mert mindenkinek tisztelem az egyéni véleményét, de ezuttal mégis kénytelen vagyok vele foglalkozni, mert így a közönség csak egyoldalulag van informálva; no meg nem hallgathatom szó nélkül azt sem, hogy e cikkel kapcsolatosan legnevesebb írónk két általános tisztelet alakja úgy legyen feltüntetve, hogy egyiket (Rákósy) egyenesen negligáltam, a másikat (Szávaynak) művét pedig tulbecsültem, amidőn ünnepi előadásaim fénypontjává azt tettem.

A cikk szerint ugyanis: Rákósy művét negligáltam, Szávay csodás és irdalmi becsű kis darabjával pedig, amelyek a debreczeni Rákóczi ünnepek műsorát díszítik: „felültem és félre vezettem a közönséget." — Anyira félre vezettem, hogy Komjáthy collegám boldog, hogy a nagy fejelen temetésén e darabot adhatja Kassán, az ország színjavanak jelenlétében.

Ha cikkirő ur olykor-olykor megfigyelne látogatásával és személyesen érdeklődne, hogy aztán egy szerzett tapasztalataival traktálhassa olvasóközönségét, meggyőződhetett volna arról, hogy az első között voltam, akik Szávay művével egyidejűleg Rákósy Victor művét is megvettem. Mivel pedig ezt nem kötelesem tisztelet cikkirő ur elhinni, fordulhat felvilágosításért Valentin Lajos színházi ügynökhöz, lakik Budapest, Erzsébet-körút 15. szám. S hogy dacára ennek nem adtam elő Rákósy művét, a melyet már ki is szerepezttem, abban Rákósyval személyesen folytatott tárgyalásom és birtokomban levő levele gátolt meg, amely levélben az illusztris szerző többek közt a következőket írja:

„Figyelmeztetlek rá, hogy a Rákóczi fia nem alkalmi darab, illetve nem ünnepi darab. Figyelmeztetlek azonkívül arra is, hogy a Vígsházi próbákon sokat változtattunk a darabon s jó lesz, ha aszerint adod elő. Adhatod bármikor, mint egy rendes premiért, a Rákóczi ünnepek lezajlása után is... lehet, hogy a premierre én is lemegek.

Ezenkívül még személyesen azt mondta „nagyon jó, hogy nem adod úgy és elébb megnézed a vígsházi előadást, ahol lényeges javítás után fog színre kerülni." — Azonban én, dacára ennek elő akartam adni a nálam levő példányból, de a Vígsház próbáin személyesen is meggyőződtem arról, hogy még három nappal az előadás előtt is lényeges javításokat eszközöltek a szöveg könyvben, Rákósy személyes felügyelete mellett és pedig nagyon helyes javításokat: magam sem akartam anélkül előadni, azzal pedig

teljes lehetetlenség volt, az előadás előtt 3-4 nappal — De ismétlem: a még ki nem javított példányból adhattam volna, amint azt többi igazgató kollegám is tették, de mivel a legtöbb jelenetében teljesen elüt a Vígsházban adott szöveg'ől, megakartam magamat kimélni attól a gyanutól, amelyet a Scherlock darab alkalmával éppen e lap indított ellenem. — Erre ugyanis igazán reá foghatta volna, hogy egész más darabot adtam „Rákóczi fia" címen, mint a vígsház hasonnemű darabja.

Hogy pedig a szerzői jogból is kioktassam igen tisztelt cikkirőt, tudnia kell, ha három év múlva veszek is meg egy darabot, annak színre hozatala után az ára éppen annyi, mintha közvetlen a premier napján vettem volna meg. Hogy egy közeli példával szolgáljak: a már agyon játszott Bob herceg, itten pár hét előtti előadása után épp annyi előadási díjat fizettem most, mint három év előtt, amikor a darab új volt. — Önként megdől tehát az az alaptalan vád is, hogy némely darabot azért veszem meg később, mert akkor olcsóbb. — A víg övegy" nagy sikerű operettet is csak a „Magyar Színházi előadás után fogom színre hozni, mert ez is két, sőt három fordításban jelent meg és ha azokat a fordításokat adnám, melyeket többi vidéki kollegám már bemutattak: t. cikkirő ur megint azzal rágalmazna meg, hogy egész más darabot adtam e címen mint a bpesti és így becsaptam a közönséget. — Ez a kifejezés különben egész stilszerű ahhoz a hanghoz, amelyet a színházzal szemben állandóan használ. — Végeredményben pedig konzekvencia gyanánt azt vonhatja le magának a t. cikkirő ur, hogy mielőtt színházi ügyekkel foglalkozna, igyekezzék előbb a színházi igen nehéz viszonyokat megismerni. — Ilyen cikkeinek aztán hitelt is fog adni lapját olvasó közönsége.

Végül pedig ami cikkirő másik cikkét, a szereposztást illet, kérem bizza azt teljesen reám és az én 25 éves színházi praxisomra és izlésemre. — Nálam sem e téren, sem máshol egyéni szempontok nem jönnek figyelembe, mert első sorban mindig a közönség szempontja lebeg előttem a szerepek kiosztásánál is és főleg az előadás sikerét tartom szem előtt.

Debreczen, 1906. október hó 29-én.

Tisztelettel:
Zilahy Gyula
igazgató.

Közlöttük e cikket azért, mert felfogásunk szerint a védekezést nem szabad elzárni senki elől sem. Ezek után döntse el a közönség, hogy kinek van igaza Zilahy igazgatónak, vagy a „Reggeli Ujság"nak.

Szerencsétlenség a téglagyártásban.

Lezuhant a kémény tetejéről.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 29.

Tragikus halállal mult ki tegnap délután Czáló János téglagyári munkás. Lezuhant egy kőrakás tetejéről és azonnal szörnyet halt. A szerencsétlenségről tudósítónk a következőket jelenti.

Czáló János téglagyári munkás tegnap Lazafiu örömében mulatozni kezdett. De többet ivott a kelleténél és nótázva indult hazafelé a kocsmából. Utközben elfáradt és leült a téglagyár mellett egy nagy kőrakásra. Dalolását tovább folytatta a kődarab tetején. De egyszerre csak elakadt a szava, megszédült és a kőcsomóról lezuhant a földre.

Esése olyan szerencsétlen volt, hogy

a fejét betörte s agyrázkodást szenvedett és azonnal meghalt, úgy, hogy a helyszínére hívott dr. Balkányi Emil kerületi orvos már csak a beállott halált konstata-
lta.

Dr. Balkányi Emil a hullát bevittette a kórházba és a rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot, de büntető cselekményt fenforogni nem látott. Ennélfogva áttette. Czáló Jánosra vonatkozó összes iratokat a kir. ügyészséghez.

Dr. Balkányi Emil a rendőrség jelentése folytán intézkedett, hogy a hulla felboncoltassék. A boncolás ma fog végbemenni a kórház bonctermeiben.

Lelőtt rabló.

Gyilkosság önvédelemből.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 29.

A macsi pusztán levő Látókép csárdában tegnap véres eset történt. A csárda tulajdonosa Sipos Imre önvédelemből agyonlőtt egy rablót. Az eset részletei a következők:

Mulatás ürügye alatt betért tegnap két balmazújvárosi parasztleány Sós Mihály és János a csárda ivójába. A legényeknek az egész falu ismeri a hírét. Eleinte vigan iddogáltak a csapszékben, később észrevették, hogy Sipos Imre csapláros, aki vagyonos ember hírében áll, csak egyedül van odahaza. S összevillant a két jó madár szeme és elhatározták, hogy kirabolják a vendéglőst. Tervüket csakhamar tett követte. Hatalmas bunkós bottal neki támadtak Sipos Imre csaplárosnak és pénzt követelték tőle.

A szorongatott helyzetben levő embernek azonban sikerült az ajtóig hátrálni s kiugorva a csapszékéből, a csapszékéből a szomszédba szaladt revolverért. A két rabló éppen javában fosztogatott, midőn betoppant a vendéglős. A két rabló ahogy észrevette Sipost, félbe hagyta fosztogatást s a vendéglős ellen fordult. Sipos erre Sós Jánosra lött. A jól célzott lövés talált. Sós János holtan terült el a padlón. Erre a rabló bátyja Mihály elmenekült az est sötétjében.

A csendőrség azonnal széles körben megindította a nyomozást. A nyomozás során kiderült, hogy Sipos Imre vendéglős önvédelemből lötte le az egyik rablót. Az áldozat büntársát Sós Mihályt még az éj folyamán sikerült kézrekeríteni a csendőrségnek. A vakmerő támadót beszállították az ügyészség fogházába.

Rákócziról

és a kuruczokról **Boldizsár Kálmán dr.** munkája **20 fillér** leszállított árban kapható míg a készlet tart lapunk kiadóhivatalában vagy a kihordó asszonyoknál.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Ünnepi istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. egyház kedden d. e. 10 órakor egy lelkiismereti, mint a nemzeti hősné emlékére ünnepi istentiszteletet trrt, melyet Hudák János segédlelkész végez.

— **A debreczeni bandérium dícsérete.** A festőien szép debreczeni bandériumról a Budapesti Hírlap a következőket írja: Nem tévedünk talán, ha azt állítjuk, hogy ebben a menetben Debreczen nyerte meg legjobban a nézők szívét, no ha bizony a választás nagyon nehéz volt. Képzelsen azonban az olvasó, aki nem volt e napon Budapesten, kilenc deli lovas, válogatott gyönyörű paripán; a lovasokon világos kék habos selyem atfla, dus ezüst sujtással és világos sárga se lyem nadrág, fejükön farkasbőrös kucsma, kezükben ezüstbuzogány. A lovak nyeregtekora is tigrisbőrbel való volt. Csuda-e, hogy egyszerre meghódították a fővárost? A közönségben fölszált a tetszés moraja a díszes kuruc lovagok láttára, pedig az uniformisban volt egy kis hiba is. A kuruc huszárok ugyanis sohasem viseltek sárga nadrágot, Sárga dolmányt viseltek, de sárga, vagy zöld nadrágot soha, mert azt illetlennek tartották magukhoz.

Csokonai emlékezete.

Nagyszabásu ünnepség keretében emlékezik meg a főiskolai Magyar Irodalmi Önképző Társaság Debreczen kiváló lantosáról Csokonai Vitéz Mihályról, annak november hó 17-én levő születés napi évfordulóján. A rendezőség mindent elkövet a Collegium dísztermében tartandó ünnepély sikerének érdekében. A végleges műsor még nincs megállapítva, de az eddigi tervezet szerint a műsor első és utolsó számát a főiskolai kantus éneke fogja képezni. Biky Andor joghallgató emlékbeszédet mond. Hanczi Béla és Dibáczy József joghallgatók pedig szavalnak. Vig monológot adnak elő Szakács Ilon színművésznő és Oláh Barna joghallgató. S ezeken kívül még egy kvartett fogja emelni a gondosan összeállított műsor niveauját.

— **Érdekes házasság.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Bakonyi Károly a János vitéz és Bob herceg szövegírója, a jeles poéta eljegyezte Paulay Erzsikét a Nemzeti Színház bájos fiatal művésznőjét, néhai Paulay Ede leányát.

A helyi vasut új menetrendje.

A debreczeni helyi vasut igazgatósága a vasut menetrendjét november elsejétől a következőleg változtatta meg. A vonatok a helyi vasut vonalán 15 perc időközökben fognak közlekedni. A menetek sürítésére fognak szolgálni a Hajdusámsoni vasut közbe iktatott motoros vonatjai. Ezen kívül a Máv. indóháztól az „Egymalom” utcai kitérőig és vissza helyi vonatokat is föl vettek a menetrendbe abból a célból, hogy a Máv. vonataival érkező közönség részére a csatlakozásokat biztosítsanak. A színházi vonatokat továbbra

is fentartják, de a menetrendbe nem veszik fel azért, mivel ezek mint külön vonatok közlekednek.

A Debreceni Független Ujság és Rákóczi ünnepek.

A Debreceni Független Ujság hogy olvasóit gyors és hiteles tudósítással lássa el, nem elégedett meg a rendes fővárosi tudósítással. A budapesti ünnepen Sipos Béla felelősszerkesztő, Kasán pedig Balassa Sándor helyettes szerkesztő képviselték a lapot, s látták el bőséges tudósítással.

— **Szakosztályi ülések.** Az ipar-testület tanácstermében a különböző szakosztályok a következő sorrendben tartják üléseiket. El hónap 31 én szerdán délelőtt 9 órakor a fazekasok és kályhások szakosztálya ugyanazonnap délután 3 órakor a eszmadiák, délután 4 órakor pedig a sütők szakosztálya ülésezik. Az üléseken ipari sérelmeket tárgyalnak a szakosztályok és a november hó 1 én tartandó előjárósági ülés tárgyát készítik elő.

— **A reformáció emlékezete.** A debreczeni ev. ref. teológiai önképző társulat október hó 31-én, délután 5 órakor a főiskola dísztermében reformáció emlékünnepeket tart. Az ünnepély srrendje ez: Erős vár . . . (Wagner F.) előadja a főiskolai énekkar. Alkalmi beszéd. Tartja D. Erdős József theol. dékán. Óda. Szaválja Boros Jenő 2. th. Hugenották. (Meyerbeer Dorn.) Zongorán Papp Géza 2. th. Felolvasás. Tartja Varga Csongor 4. th. Szavaltat. Előadja Kua Károly 1. th. Záró ének 179. dics. 10. v. Éneklí a gyülekezet.

Rablás a debreczeni álmóson.

Izgalmas jelenetnek voltak tanui azok, a kik tegnap délután a Budapest felé induló gyorsvonatra akartak felszállani.

— Rendőr, rendőr, kiáltott egy ariasan öltözött uri ember.

— Az óram, láncom elrabolták.

De mire a rendőr már előballagott, a rabló nyomtalanul eltűnt. Az eset úgy történt, hogy az épen induló vonat előtt állott Wogel János ujfelhértői kereskedő. Amint itt várt, hirtelen elébe toppant egy fekete rövid kabátot viselő fiatal ember, megragadta óráját láncostul és azt elrabolva futásnak eredt. Wogel János próbált utána futni, de a rabló az utasok között eltűnt. A rendőrség a vakmerő rabló országos körözését rendelte el.

Sertéshizlalók és gazdák szövete.

— **Sertéshizlalók és gazdák szövete.** Régóta érzett hiányt van hivatva pótolni városunkban a sertésenyésztők, hizlalók és kereskedőknek vállvetett közreműködésével megalakítandó vállalat, mely sertésszállás és előlegező részvénytársaság címen legközelebb megkezdí működését. — Láttunk már e téren szárnypróbalgatásokat. Egy helybeli pénzüntezet szintén tervezett hasonló céli vállalatot, azonban épen azokat nem vontá be mozgalmába, kiknek érdekeit kellett volna előmozdítani, t. i. a gazdákat, sertéshizlalókat és kereskedőket. Ezért Debreczen gazdáinak, sertéshizlalóinak és kereskedőinek színe java Tóth András, Lakatos Gábor.

A ki elegáns, divatos őszi felöltöket akar vásárolni, tekints meg

Darvas Ede

elegánsan berendezett női felöltő-aruházát

~ a főtéren, a Kistemplommal szemben. ~

Polgári József, Végh Gyula, ifj. Kertész István, Óry János, Gyarmathy István, Nagy Jakab, Kovács Péter, Szetesi János, Nagy Albert, Horváth József, Nagy Sándor, Polgári Bálint, Nagy Sándor, stb. sertéshizláló és előlegező r.-társaságot alapítanak, mely hivatva lesz a sertéstenyésztők hízalók és kereskedők érdekeit a leghatósabban istápolni. Mint értesülünk, az alapítás tervezete kibocsátatott, sőt már a részvényjegyzés annyira előre haladt, hogy e nagyjelentőségű vállalat legközelebb megkezdí működését.

— **Feltört szoba.** Weisz Mártonné Hatvan-utca 31. sz. a. lakását tegnap este feltörték és szekrényeiből 30 korona értékű fehérneműjét ellopták. A tolvajlást Weiszné feljelentette a rendőrségnél.

— **Tolvaj jár a padláson.** Léhrer Sámuelné Deák-utca 6. sz. a. lakásán az éjjel különös zajt hallott a padlásáról. De akkor nem törődött vele. Reggel mégis észébe jutott, hogy hátha valamit elloptak onnan, utána nézett tehát és nem kis meglepetésére az ott kiterített összes ruhaneműt ellopták. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Véres verekedés egy kocsmában.** Bundi Mihály tegnap több társával borozgatott a Hadhá-utca egyik kocsmájában. Borozgatás közben összekaptak és a verekedésből ő húzta a rövidebbet. Társai megverték és azután több helyen megszurkák. A rendőrség a vérengző emberek ellen a vizsgálatot megindította.

A „Hajdumegyei népbank“ Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Gumi különlegességekben óriási választék.** Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötőszersz Debrecen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Urak figyelmébe.** A legizlesebb férfi őszi divat újdonságok a Nyakkendő-király főposta melletti kirakataiban látható

— **Legjobb formájú** kitűnő minőségű férfi kalapok 4-6 és 8 koronáért a Nyakkendő király elsőrangú férfi divat üzletében, főposta mellett.

— **Tisztviselők** férfi divat cikkek vásárlásánál kedvezményben részesülnek Aszmann Ferencz úri divat üzletében.

— **Valódi Egyiptomi cigaretta** hüvelyek a legjobbak, 1000 darab Pharaó 1-16, King 95 kr King parafával 190 frt. Mentze áruházába Kossuth-utca 4. sz.

— **Leggyorsabban** és legpontosabban házhoz szállítok, Magyar és Porosz köszönét, valódi tojás és kocka Brigyet et Varga Károly Hatvan u. 70 sz. telefon 465 sz.

— **Az elegáns** és fess ruha az ember értékét megduplázza siessen és vegyen ilyet a Neuman M. es. és kir. udvari szállító cégnél.

— **Horgonyi Károly** Amor Biscuit saját készítésű teasüteménye és Graham kenyér legfinomabb angol sütemények két szilőjének a mai számunkban megjelenő hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

TAVIRATOK.

Az új közöminiszterek Budapesten.

Budapest, okt. 29. Sönaich hadügyminiszter és Aehrenthal külügyminiszter e héten Budapestre érkeznek. A közös miniszterek felkeresik Wekerle Sándor miniszterelnököt. A bécsi Zeitz interjú közöl a létszámemelés kérdéséről. A lap munkatársa beszélgetést folytatott Wekerlével és Kossuthal, a kik kijelentették, hogy a paktum létszámemelésről nem szól. Minden más erre vonatkozó hír alaptalan.

Jekelfalussy kitüntetése.

Budapest, okt. 29. Bécsből jelentik, hogy a király Jekelfalussy honvédelmi minisztert lovassági tábornokká nevezte ki.

Interpelláció a szerbek sérelme miatt.

Budapest, okt. 29. Mint politikai körökben hírlik a képviselőház legközelebbi ülésén több képviselő szóvá fogja tenni a szerb nemzet küldöttségének Orsovánál ért sérelmét.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

London, okt. 29. Newyorkból rémes vasuti szerencsétlenség hírét jelentik. A pensilvániai vasutvonalon egy villamos vonat lezuhant egy hídról. Az utasok a folyóba veszttek. Ed-dig 38 holttestet húztak ki.

A budapesti sztrájkok.

Budapest, okt. 29. A villamos sztrájk változatlan. A munkások és a villamos vasut igazgatósága között minden összeköttetés megszakadt. A forgalom még sokáig szünetelni fog. A péksztrájk ma megszűnt a fővárosban.

Magyar fakultás francia egyetemen.

Páris, okt. 29. A sorbonnei egyetemen a jövő tanévből kezdve rendes magyar nyelvű fakultás nyílik meg, a melyen budapesti tanárok fognak tanítani.

REGENY-CSARNOK.

Barangolás Erdélyben.

16 Irtá: Oláh Gábor.

Három napot töltöttünk Kolozsvárott három érdekes emberrel ismerkedtem meg. Az egyik a kis cigányképű Janesika, aki hajdani örmény őseinek létere nem alföldi vendégszeretettel ölelt körül bennünket. Erdélyben még szivesebbek az emberek, mint a Királyhágón innen. A debreceni civis vendégszeretete úgy viszonylik az erdélyi emberekéhez, mint az én szalma-kalapom a Wekerle cilinderéhez. Mind a kettő véd eső és nap ellen, csak hogy másminémű egyik is, másik is. Vitaközébe szülték szellemeket hívó Oszkár barátunkat, aki filozófiailag képzett ember voltában is el van keseredve azon, hogy a legszebb, legideálisabb leánytermet is

mivé dimatlanodik a terhesség korszakában! Neki hát az volna az elve: szülessünk; de úgy, mint a gyümölcs a fán. Igaza van. Istentelenség a milói Venusból Puskás Kalarit formálni. De már ez ellen nem tehetünk. Harmadik ismerősömmé Kovács ur lett, aki Aladdinnak irodalmi keresztapja. Epen azidőtájt került haza Olaszországból s merészen vallotta, hogy Michel Angelo nagyobb szobrásznak, mint Shakespeare költőnek. Mindenesetre ritka ember, mert van érzéke a monumentális iránt. Michel Angelo szarvas Mózes szobrát én is gyermekes aggodatommal néztem mindaddig, míg egy derék tudós ki nem derítette, hogy a Mózes szarvai félreértésből nőttek, mert Michel Angelo a héber „öklelődző“ jelzöt nagyon is konkrétul értette s szarvakat rakott a tiz parancsolat égből lehozójának. Mózes csak hatalmas, de nem szarvas.

(Folytatjuk)

Igazán egészen nyomorult mirt a gyomrom

a sok édességtől és az unalmas teától és a köhögés és az elnyálkásodás csak nem akar javulni. — De hát Zangerl ur, miért nem vásárolja meg akkor Fay valódi szodeni ásvány-pasztillát? Először is nem rontja vele a gyomrát, — no és a köhögéstől megszabadul nem is telik bele két nap. Legalább próbát tegyen egyszer, hiszen egy skatulya ára csak 1 kor. 25 és mindenütt kapható.

Főraktárak Magyarországon: Egger Leó dr. és Egger J., Kochmeister utóda, Thalimayer és Seitz, Török József mindannyian Budapeston.

Kassai gyártmányu

mahagoni

disz tea asztalka

női író asztalka csoda szép 2 frt.

Mahagoni

fényképkeretek,

női kézi táskák

és nászajándékok

csoda olcsón

Budapesti Koronás

Áruházban

DEBRECZEN, Piacz-utca 7.

Hirdetmény.

Az érdeklődő közönség tudomására hozom, hogy közjegyzői irodámat folyó 1906. évi november hó 1-én a debreczeni Piacz-utca 19. számú Ranunkel házba — az Arany Bika szálloda közelében — helyezem át.

Debreczen 1806. október.

Zagyva Lajos

kir. közjegyző.

Bisquits (Cakes)

fehér kétszersült, Cacao kétszersült, Graham kenyér és egyéb finom sütemények állandóan kaphatók

Horgonyi Károly

fehér finom sütemények süítőjében

DEBRECZEN, Batthányi-u. 15.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

fölté lenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz-, láb-, hát-, mell- és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ficamodásoknál, fülfájás és fülzúgás, fej- és fogfájásnál. Kapható egyedül a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmezővásárhely. Kosuth-tér 20. és minden nagyobb gyógyszer-tárban. Ára egy üvegnek 2 korona. Próbá-üveg 1 korona. 6 koronás rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve. **Debreczenben kapható: Tóth Béla** ur gyógyszer-tárában **Piacz-utca 18. sz. Vigyázzunk a Dr. Arányi névre!** — A többi mind rosszakaratu hamisítás.

A hölgyközönség figyelmébe!

Az a szíves pártolás, melyet a nagyérdemű hölgyközönség részéről már 10 év óta tapasztalni szerencsém van, arra serkentett hogy az eddig is minden igényt kielégít

derékfűző (mieder) üzletemet megnagyobbítottam. Most, midőn annak megtörténtét tisztelettel tudatom, egyidejűleg jelezni bátorkodom, hogy mieder-üzletemet dusan felszereltem, kész árukat raktáron nagy választékban tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket

pedig bármily kivitelben, rövid pár nap alatt a legpontosabban elkészítetek. A nagyérdemű hölgyközönség támogatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

özv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal szemben. Báró Josinezy-ház.

Általános Takarékpénztár

Részvénytársaság

DEBRECZENBEN,

előnyös kamattétel mellett

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelezvényekre, folyószámlára, értékpapírokra és árukra.

Kereskedők tárczaváltói és könyvkövetelési leszámítolása.

Gazdáknak személyes hitei nyújtása az intézet kebelében létesült hitelegylet által.

Betéteket elfogad gyümölcsötetés szőljából, betéti könyvecskére, cheque-számlára és pénztári jegyekre 4¹/₂ kamatozás mellett.

Előlegeket nyújt kézi-zálog tárgyakra, várható termésre.

Övadékkölcsönöket folyósít vállalkozók és bérlőknek.

Törlesztéses-kölcsönöket engedélyez 10—65 évig földbirtokokra és forgalom képes házakra.

Tőzsdői megbízásokat elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Külföldi pénznemeket bevált és ilyenekkel szolgál.

Hittelleveleket ad a külföld bármely piacára.

☉ Közelebbi szó vagy írásheli felvilágosítással készséggel szolgál az intézet

ügyvezelő-igazgatója.

SCHMIDT S.

hangszer üzletében kaphatók
a világhírű legjobb
Schunda-féle
czimbalmok.

Seccessiós

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszer-ek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamattal.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvecskére és check-számlára.

Jelzalog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Övadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, és bérlőknek.

Elfogadunk tőzsdői megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidék pénzintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tárcza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészecs csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

A magyar kir. szab. osztályosorsjáték

főelárusító helye.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

47 kiló volt

Dr. Gera Attila feleségének ur, aki a tüdővészéből eny nyire gyógyult a Castillio fenyőszörptől és meghízott a Hypophosphát szörptől.

120 kiló lett.

Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarusai ellen, jobb minden hirdített svindlínél az általános ismert „**Castillio fenyőszirup**”. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vérköpést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „**Guajacolin**” pirulák 1 doboz 4 korona.

„**Syr Hypophosph. Co Kun**” vérszegények, sápkorcsnövek, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki meg belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesoványodott gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak, a legjobb hizlaló, szövetalkotó szer, a legtöbb helybeli orvos ur által ajánlva. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Kapható minden gyógyszer-tárban. Főraktár **Török J.** Budapest.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratóriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde” (Alapították a hasonló nevű párizsi laboratórium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajdusóváton, Debreczen mellett, Kosuth-utca

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

NAGY LAJOS

„Okmányszerző Vállalata”

Csapó-u. 13. szám.

Aki még katonai kötelezettség előtt áll és meg akar nősülni. Aki magát nagykorúsítani akarja. Aki iparendélyt akar szerezni. Aki vezetéket nevére magyarosítani kívánja. Aki gyermekét saját nevére átírtni, vagy örökbe fogadni akar. Aki találmányát szabadalmaztatni kívánja. Aki Amerikába utlevelet akar szerezni, az forduljon a

Nagy Lajos

„Okmányszerző Vállalati” irodájához
Csapó-utca 13. szám.

Őt lonyolítani le a legkényesebb természetű családi ügyek is és szereztetnek be a megindítandó házassági válópekrekhez szükséges összes okmányok.

Eladási hirdetmény.

Alulírott felügyelőség részéről közhírré tételik, hogy a magyar vallásalap tulajdonát képező Hajdu vármegye Püspökladány községben fekvő 1108 négyszögölet kitevő telek a rajta lévő ugynevezett **uradalmi emeltes vendéglő** a hozzá tartozó mellék épületekkel és huselárusító bódéval együtt 30,000 korona becsértéknek alapul vétele mellett folyó év **november 15-én délelőtt 10 órakor** a püspökladányi kir. alapítványi gazdasági felügyelőség hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverésen örökáron eladatni fog.

Az ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és 3000 korona bánatpénzzel felszerelt írásos zárt ajánlatok a fent jelzett nap délelőtti 10 órájáig, vagyis a szóbeli árverés megkezdése előtt a gazdasági felügyelőségnél nyújtandók be.

A részletes örökadasi és szerződési feltételek alulírott hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Püspökladány, 1906. évi október hó 23.

A püspökladányi közalapga d. felügyelőség.

FOHN JÓZSEF
bankirodája
Debreczen, Petőfi-tér 6. szám.
(a nagyállomás közelében)

Etvállal törlesztéses és mindenféle kölcsönök kieszközölését a legolcsóbb kamattal mellet

földbirtokra és házakra.

Birtok vételknél a kölcsönt előre kieszközöli.

Előleg nem kell, a költségek mérsekelték.

Iroda a zsák üzletben.

Minden szentek napjára

(kivilágításhoz)

színes mécs-poharak

kaphatók és megrendelhetők

Blattner Gyula

épületüveges és képkeretező üzletében,
Piacz-utoza 69. szám
a Frohner szálloda mellett.

ad 213—3951/1906. kgy.

Pályázat

téglagyári vállalkozó, illetve felügyelői állásra.

Hajdunánás város közgyűlésének határozata folytán felhivatnak azon egyének, kik a város téglagyárának a jövő 1907-ik évben üzemben tartására mint vállalkozó, illetve felügyelő alkalmaztatni kívánnak, hogy erre vonatkozó zárt ajánlataikat a folyó évi november hó 10-ik napjáig a város polgármesteréhez adják be.

Világosabb megérthetés tekintetéből közölnetik, hogy a vállalkozó kezelésébe venné a téglagyári épületeket, kapná a szükséges földet, de azonkívül mindenféle anyag beszerzését, valamint a munkások fölfogadását önmaga eszközölné, a város csak kiégett anyagokért fizetne.

Felügyelő csak azon esetben alkalmaztatik, ha eléggé képes vállalkozó nem talátnak s akkor a város házi kezelése mellett mint munkavezető fogadtatnék fel.

Mindkét nemű alkalmazott az anyagok kiégetését a város által még ezután építendő és egészen új körkémencében lesz köteles teljesíteni s e tekintetbeni gyakorlati jártassága okvetlen bizonyítandó, egyszersmind biztosítékul ezer korona beadandó lesz.

Hajdunánás, 1906. október 22.

Csohány László
polgármester.

Vaskályhák, takaréktüzhelyek

Konyhaedények,
Borsajtók, puttonok és szüreti eszközök raktára
Sesztina Lajosnál
Piacz-utoza 23.

Eladási hirdetmény.

Alulírott felügyelőség részéről közhírré tétetik, hogy a magyar vallásalap tulajdonát képező Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye Kenderes községben fekvő 1-526—1600 holdat kitevő telek a rajta fekvő lakóház (posta épület) a hozzá tartozó istállóval együtt 10,000 korona becsértéknek alapul vétele mellett folyó évi november hó 19-én d. e. 10 órakor Kenderes község-házánál írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen örök áron eladatni fog.

Az ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és 1000 korona bánatpénzzel felszerelt írásos zárt ajánlatok a fenzelt nap délelőtti 10 óráig, vagyis a szóbeli árverés megkezdése előtt, az árverést vezető tisztviselőnél nyújthatók be.

A részletes örökeladási és szerződési feltételek alólirott hivatalnál és Kenderes község Elöljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

P.-Ladány, 1906. évi október hó 22-én.

A püspökladányi közalap gazd. felügyelőség.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyeg áruház.

Órkási választékban kaphatók

Női- és férfi teli (Jäger) alsó ruházatok.

Szörme bokák és gallérok
a legújabb formákban.

Gyapjútelikendők és sálak

olcsóbb és Himalaya minőségben.
A világhírű P. D. jegyű, kitűnő szabásu

francia fűzők
egyedüli raktára.

Jutányos szabott árak.

Kirakataink állandóan a legutóbbi divatot tüntetik fel. 4

Magasított kétvasú ekeestek

LACZKA LÁSZLÓ

Debreczen

Készít és állandóan raktáron tart tökéletes egyetemes ekeket, répa- és szeszkavágókat, tengeri morzsolókat jótállás mellett Elvállal mindennemű búráló- és mákóváros munkáit u. m. esztrázóeszközök kivédéséért, mintemennyi gép- és szerszámok javítását.

Előbirtokában kivédéséért azaz kettős ekefejkeretek.

6829—1906. számhoz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi október hó 24-én kelt 6829—906. számú végzéssel a Debreczen—tokaji és Hajdubárház—tiszapolgári 19. 2—6. és 11. 0—12. 0 szakaszán levő felkoczká burkolat helyreállítása 45680 kor. összeg erejéig engedélyeztetett.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az **1906. évi november hó 24-ik napjának 10 órájára** az alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz, vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint — fillerért az államépítészeti hivatalnál megszerezhető.

Kelt Debreczenben, 1906. október hó 24-én,

Kovács Gyula, s. k.
alispán.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakezdeknél tessék válaszbélyegget csatolni.

Házasságra lépne fiatal egyedül álló 22 éves kisasszony közép természetű, 40,000 márka vagyonnal, karakteres urral 35 éves korig. Csak komoly pályázók kaphatnak felvilágosítást „Harmonie“ Berlin Postamt Lichtenberg str. jelige alatt. (Nem anonym!)

Fiatal uri leány óhajt megismerkedni előkelő uri emberrel levelet a kiadó hivatalba. „Bakfis“ jeligére kérek.

Miklósné és Társa (börönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferokban, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközölhetnek.

„Villamos“ jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor. felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Antal Ferencz könyvkötő, bördíszműves, Debreczen, Piacz utca 31. A városházzal szemben.

Fűszer üzlet eladó! A város legszebb, leggalmasabb helyén egy fűszer és esemege üzlet italmérséssel és trafik engedéllyel más vállalat miatt eladó. Czim a kiadóba.

Szülésznő. Lakáson szülönőt fogad, hölyeknek tanácsot és segítyt nyújt, kényelmes lakás, orvosi felügyelet. Czim a kiadóba.

Felsőrészt tűzőnő felvétetik a „Csizmadiák termelő és áru-sarnokánál.“

Szilágymegyében 600 holdas birtok 5—10 holdas parcellákban eladó. Holdanként csak csekély összeg fizetendő, a többi rajta marad olcsó kamat mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Asztalos segédet felveszek ki jól tud fényezni állandó munkára. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és áru-sarnoka Mari fürdő-telep.

Csizmadia tanoczokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és áru-sarnoka Margit fürdő-telep.

Új finom ebédlő és háló szoba butorok olcsón vehetők. Piacz-utca 87. sz.

Három négy szolid fiatal ember 20 forintjával teljes ellátásra a Piacz utca közelében elgadtatik. Czim a kiadóhivatalba.

Gonvérirozást 3 krajczártól kezdve elvállal **Rózsa Ignácz** női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Ebédlő és asztali lámpa jó karban olcsón eladó Vörösmarty-utca 1. szám. Ugyanitt 2 használt gázcsillár megvétel. Telefon 211. sz.

Férfi, női ruhákat legjobban tisztít **Elek András** Egyháztér 3. sz.

Társalkodónak, nevelőnőnek ajánlkozik egy művelt német kisasszony. Czimét közli Csetényi Emil Debreczeni Fügetlen Ujság kiadóhivatala.

Káposztás hordók használt Péterfia 76 szám alatt kapható.

Vaskályha jókarban lévő eladó Iskola utca 8. szám alatt.

Segéd. Diszmu, majolika árus, ügyes kirakat rendező, jó elárúsító alkalmazást nyer egy előkelő helybeli üzletbe. Czim a kiadóba.

Egy jókarban lévő fűszer üzlet berendezés megvételre kerestetik. Czim a kiadóba.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.
Menyasszonyi kelengye és szőnyeg áruházában

raktárra érkeztek az

ősz divat

gyönyörű ujdonságai
Szövetek, Blous flanellek,
Selymek, Velezek.

Óriási választék!!

Iroda áthelyezés.

Dr. Spitz Lipót

ügyvédi irodáját

Kossuth-utca 11. szám alá, a Zádor-féle házba, a félemeletre

helyezte át.

Angyal Drogueria.

Rác Herman

DEBRECZEN, Fötér 42. sz.

Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árukban, kötszerek, és betegápolási cikkekben.

Arckrémek, festékek, szivacs, piperecikkek, illatszerek, gazdasági cikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.

László Zsigmond ÁLLATORVOS

rendelő irodája

Csapó-utca 30.

ujdonságj
uszpedrő.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁG PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerlár.

Köszvény, Csuz!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelí betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ösmert legjobb gyógyszer. 1 üveg 2 K. Vidékre 2 K 50 f., 3 üveg 6 K 65 f. bérmentve utánvétellel. — Belügyminiszterileg engedélyezett gyógyszer. — Törvényesen védve! — Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerlár.

Dospoly János Utóda

Fötér, Tisza palota.

Őszi idényre ajánlja

remek kivitelben

Sima és mintás ozibelinek 80 krtól feljebb.

Flanelek, barchetek.

Tirol posztó 120 cm. széles 45 kr.

Férfi-, női- és gyermek trico.

Sifon, clott, flanel és parchet alsó szoknya és bugyi.

Casmir, posztó. Plüss, Zsenilia kendő

s még sok elő nem sorolt áru dus választékban le szállított árban.

Szabó Lajos fiai cég

Debreczen

ajánlja dusan felszerelt raktárát, hol

Szőnyegek, osipke- és szövet függönyök.

Applikált stórok.

Agy- és asztalterítők.

Beszterozebányai pokrócok flanell takarók.

Paplanok, matrácok.

Kész női- és férfi fehérmű.

Menyasszonyi kelengyék

jutányos szabott áron beszeresethetők.

Kirakataink állandó a legújabb divatcikkekben vannak összeállítva.

Szövetkezés! Takarékoság! Erő: a jólét alapja

Aláírási felhívás.

- A ki fiának pályája kezdetén pénzt akar adni.
- A ki leányát gond nélkül akarja kiházasítani.
- A ki önállósítani akar a magát.
- A ki házat, földet akar szerezni olcsó, kényelmes lefizetésre.
- A ki öreg napjaira betegségére nem akar másra szorulni, idején gondoskodják és lépjen be a

Népszegélyző Bank

m. sz. most alakuló II. évtársulata tagjai sorába, erejéhez mért heti befizetéssel.

Iskolás gyermekekre, kis jövedelmű egyénekre való tekintettel már

heti 10 fillér

befizetéssel is be lehet tagul lenni.

Betétjeire mindenki könnyen tölteszhet, heti kölcsönt kaphat, mert társulatunk 6 és 12 évesek.

Első évtársulatunk 1523 tagja 42085 betétet fizet hetenkint, mely befizetés az évtársulatok lejártáig cc. 1.750.000 K. befizetésnek felel meg, mely összeg után a társulat tagjai 6 % haszoneredményben fognak részesülni.

Eddig 800 esetben 600.000 kor. kölcsönt adtunk ki szövetkezetünk tagjainak.

Tagul jelentkezhetni a NÉPSEGÉLYZŐ BANK m. sz. helyiségeiben Piac-u. 42. Lamprecht palota

AZ IGAZGATÓSÁG: Domahidy Elemér, Hajdu vm. és Debreczen sz. kir. város v. főispánja elnök. Forrai Ernő, földbirt. alelnök. Kontsek Géza, nagyker. alelnök. Geréby Pál földbirtokos ügyvezető igazgató. Dr. Weis József ügyvéd jogtanácsos. Dr. Balkányi Emil. Békés Lajos. Dr. Kun Béla. Dr. Berger Andor. Dávidházi Kálmán, Békés Emil. Somossy László. Lamprecht Frigyes. Lusztig Dezső Werlin Sándor. Dr. Varga Elemér. FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: Gyurcsány Béla, Trigárszky Emil, Ungár Jenő.

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrosíptetők

rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Mezei látcsövek

és turista távcsövek legfinomabb ackromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakab

Főtér 23. szám. Sesztina ház.

13603/1906.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni 3916. sz. tjkvben a 6581. hrsz. alatt felvett telekkönyvileg 3 hold, a kataszter szerint azonban 2 hold 1405. négyszögöl területű (József kir. herceg-u. 67. sz. Weidner-félé ház utáni) ondódi föld a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek a m. kir. Belügyminiszter Ur által 81818/1906. II. b. sz. alatt jóváhagyott 108/7828 - 1906. számú határozata folytán nyilvános árverésen eladatik.

Az árverés megtartása határidejével a f. 1906. év november hó 20. napjának d. e. 9 órája helyiségül pedig a városház nagyterme tüzetik ki.

Kikiáltási ár 2000 azaz Kettőezer korona, melyen alól a fenti ingatlan eladatni nem fog.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 % át vagyis 200 koronát készpénzben vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött bizottság kezéhez letenni bánatpénzül, vagy a bánatpénznek a házi pénztárnál előlegesen történt letétbe helyezéséről kikiáltott letéti jegyet átszolgáltatni.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket — a városi számvevői hivatalnál — a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Debreczen, 1906. október hó 18.

A városi tanács.

Saját érdekükben kérném

mielőtt bárhol is czipőt csináltatnának, sziveskedjen

Sólyom Géza

uri és női czipészt

Battyányi-utoza 2. sz. alatti

üzletét felkeresni és egy próba rendelést eszközölni, mielőtt még ezt megtennék, előre is mondhatom hogy a legnagyobb bizalommal lesznek irántam, tehát senki sem mulassza el hogy ha esinos és jó czipőt akar venni úgy esakis **Sólyom Géza** uri és női czipészt minél előbb keresse fel. — Javításokat is elfogadok. — Mérték vétel miatt házhoz is lemegyek.

Kiváló tisztelettel

SÓLYOM GÉZA

ozipész, Battyányi-u, 2. sz.

Szövetkezetünk

második évtársulatába tagok már most fölvetetnek.

Uj kölcsönök

után a törzsbetétek csak 1907. január 1-től kezdve fizetendők.

➤ Egy törzsbetét 50 fillér. ◀

Egy törzsbetét 100 korona hiteltre jogosít.

➤ Négyéves évtársulat. ◀

Jelentkezhetni az intézet hivatalos helyiségében Piac-utca 65. sz. Czégely ház.

A központi bank m. sz. igazgatósága.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös s fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Utánzások törvényileg tiltatnak.

Eddig felülmulhatatlan.

Maager W.

valódi tisztított

májolaj

törvénytől védett csomagolásban.

Sárga . . . . . üvegenként K 2.—
Fehér . . . . . " " " " K 3.—

Maager Vilmostól Bécsben.

1869. óta Ausztria-Magyarország birodalmában általánosan bevezetve.

A t. tanárok és orvos urak által előszeretettel rendeltetik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia részére

MAAGER W. Wien.

III/3., Heumarkt 3.

Csödtömegből már megérkeztek Costüme-, Ruha- és Blous kelmékben

kizárólag Angol különlegességei.

Az általában elismert mélyen leszállított olcsó árakhoz

Női téli felső kabátok és gallérok már szinte 5-6 frtért

csak rövid ideig

amíg a készlet tart

téli alsó tricók potom árban.

Minél tömegesebb látogatást kérünk

Blumenstein Testvérek,

Debreczen, Piacz-utoza 14.
szám, a Bikával szemben.

Neumann M. ruhaüzletében vásárolhatunk a legbiztosabban.

Neumann M. ruhái szépek, jó szabásnak és tartósak.

Neumann M. az ország első és legnagyobb ruha üzlete.

Neumann M. nál a szabott ár minden darabon fel van jegyezve.

Neumann M. áruháza Piacz-u. 51., a főpostával szemben van.

Kitünő

Asztali bor 1 liter . . . . . 35 kr
Magyarádi óbor 1 liter . . . . . 40 kr.
Szegszárdi vörös 1900 évi 1 lit. 48 kr.
továbbá kitünő szomorodni és tokaji
asszu borek nagy választékban

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

Kapható Lukács Vilmosnál Hatvan-u. 5.

Nincs többé szobafüst.

A JOHN-féle kéménytoldó

minden kéményt megjavít.

Leszállított olcsó árak.

Vilmosnál Hatvan-u. 5.

Lőwy F.-nél,

Lőwy F.-nél,

Lőwy F.-nél.

lehet egyedül nagyon szép, divatos

női ruhaszövetet venni.

Most érkezett: 1000 mtr. kockás Skót szövet 120 cm. széles, ezelőtt 90 kr. most csak 45 kr. — 5000 mtr. kockás ezibelin ezelőtt 1 frt. most csak 55 kr. 200 mtr. gyapjuszövet ezelőtt 1 frt. 50 kr. most 75 kr.

A mai naptól kezdve egész újévig mindenféle női ruhaszöveteket 25% engedmény mellett arusítom el.

Tessék személyesen fentiekről meggyőződni.

Minden vevő 5 frt. bevásárlás után egy életnagyságu képre tarthat igényt 1 frt. 50 kr.-ért; ezen kedvezményt már más kereskedők is utánozzák, de jó képet egyedül nálam lehet kapni, a rossz kép pedig semmit sem ér.

Ujdonságok folytonosan érkeznek.

Lőwy F. cég,

Lőwy F. cég,

Lőwy F. cég.

Vigyázz! Kékre festett kirakat!

Piacz-utca leglátogatottabb üzlete.